

sammensætning og kompetence henviser til bemærkningerne nedenfor ad lovforslagets § 4, bemærkes, at forslaget forudsætter en principiel kompetencefordeling imellem styrelsesråd og undervisningsråd, således at styrelsesrådet forvalter de højskolen betroede midler, medens undervisningsrådet har ansvaret for den på højskolen stedfindende undervisningsvirksomhed. Det forudsættes dog, jfr. anordningsudkastene, at visse vigtige afgørelser, der træffes af undervisningsrådet, skal forelægges styrelsesrådet, samt at indstillinger, der forelægges undervisningsministeriet, skal være påført bemærkning om styrelsesrådets opfattelse af spørgsmålet.

Med hensyn til handelshøjskoleafdelingerne har udvalget som nævnt i kapitel II været enig om at anbefale, at de eksisterende handelshøjskoleafdelinger opretholdes, og at nye afdelinger eventuelt kan oprettes, alt under forudsætning af, at de pågældende institutioner opfylder de i lovforslagets § 5 fastsatte vilkår for godkendelse.

Som et led i foranstaltningerne til sikring af handelshøjskoleafdelingernes undervisningsmæssige standard har udvalget endvidere foreslået, at handelshøjskoleafdelingerne organiseres som selvejende institutioner, og at deres vedtægter skal godkendes af undervisningsministeren. Der forudsættes ikke for disse institutioners vedkommende oprettet styrelsesråd eller undervisningsråd, men bestyrelsen for den selvejende institution forudsættes sammensat efter samme retningslinier, som foreslået for styrelsesrådene i de som bilag optagne kgl. anordninger for Handelshøjskolen i København henholdsvis Handelshøjskolen i Århus.

Der har i udvalget været enighed om at foreslå, at det i henhold til loven af 1951 nedsatte tilsynsråd for handelshøjskolerne ikke bør opretholdes, såfremt den foreslåede ændrede organisation for handelshøjskolerne gennemføres.

IV. De økonomiske forhold.

a. Driftsudgifter.

Udgifterne til drift af handelshøjskolerne afholdes af handelshøjskolerne. I henhold til bekendtgørelse nr. 456 af 22. november 1951 om statens tilskud til handelshøjskolernes drift ydes tilskud fra staten, og indtil august 1961 blev der betalt studieafgifter og eksamenskendelser af de studerende. Statens tilskud udgør 48 pct. af de tilskudsberettigede udgifter, hvortil kommer en rådighedssum på 6 pct. af de nævnte tilskudsberettigede udgifter. Fordelingen af rådighedssummen foretages af undervisningsministeriet efter indstilling af det i hen-

hold til loven af 1951 om handelshøjskoler nedsatte tilsynsråd for handelshøjskolerne.

Fra og med skoleåret 1961-62 har elevafgifter ikke måttet opkræves, men staten har ydet skolerne et beløb svarende til, hvad elevafgifterne ville have udgjort. Refusionen af elevafgifter finder sted på grundlag af de i august 1961 gældende afgifter, og der er ikke i årene siden 1961 gennemført nogen regulering af disse afgifter.

Handelshøjskolernes driftsudgifter har i tiden siden 1961 været stærkt stigende fortrinsvis på grund af den fastsatte udbygning af handelshøjskolerne i København og Århus.

Som det fremgår af bilag 6, vedrører udgiftstigningen i første række stigende udgifter til lønninger og lokaler.

Udover almindelige lønstigninger i takt med det øvrige samfunds lønninger skyldes de øgede lønudgifter dels en stigning i antallet af studerende, der har skabt behov for flere lærere, dels at den øgede forskningsaktivitet ved handelshøjskolerne i København og Århus har stillet krav om ansættelse af flere videnskabelige medarbejdere.

Stigningen i lokaleudgifter skyldes på tilsvarende måde et øget lokalebehov samt den i samfundet i øvrigt stedfundne stigning i lejeudgifter og udgifter til opførelse af nye bygninger. Som det fremgår af den nævnte tabel, har statens tilskud incl. rådighedssum og refusion af elevafgifter i finansårene 1961-62, 1962-63 og 1963-64 udgjort i alt henholdsvis 5,9 mill. kr., 6,7 mill. kr. og 7,8 mill. kr. Som følge af de stigende driftsudgifter og den omstændighed, at elevafgiftsniveauet fra 1961 ikke er reguleret, har skolerne i årene siden 1961 haft underskud.

Det bemærkes i denne forbindelse, at finansudvalget for at sikre den fortsatte drift af erhvervsskolerne, herunder handelshøjskolerne, har tiltrådt, dels at undervisningsministeriet giver tilsagn om at ville dække det akkumulerede driftsunderskud for handelsskolernes og handelshøjskolernes vedkommende indtil 31. juli 1963, efter visse nærmere fastsatte retningslinier, dels at undervisningsministeriet i finansårene 1963-64 og 1964-65 inden for de på finansloven bevilgede beløb udbetaler bl.a. handelshøjskolerne forskud på nævnte underskudsdekning i det omfang, sådan forskudsudbetaling må anses for nødvendig for at videreføre undervisningen. Af de nævnte bevillinger er i finansåret 1963-64 udbetalt handelshøjskolerne i København og Århus et forskudsbetrag på henholdsvis 425.000 kr. og 275.000 kr.

Såfremt nærværende lovforslag gennemføres, vil det ligesom indtil 31. juli 1963 være nødvendigt